

ishoda prema etničkoj pripadnosti (videti „Rezultati istraživanja“ > „Bosna i Hercegovina“, slajd 35). Prilagođeno sa slajda 35: ubijeni i nestali prema vojnom statusu i etničkoj pripadnosti, 1991–1995.

	Bošnjaci	Srbi	Hrvati	Ostali
Vojnici	30.966	20.830	5.625	102
Civili	33.070	4.075	2.163	376

90. Videti *Presuda, tužilac protiv Radislava Krstića* (IT-98-33-T), Međunarodni tribunal za zločine u bivšoj Jugoslaviji, 2. avgust 2001, pasusi 589–598.
91. Majkl Mandel, *Kako se Amerika izvukla sa ubistvom: nelegalni ratovi, kolateralna šteta i zločini protiv čovečnosti* (Ann Arbor, MI: Pluto Press, 2004), 159.
92. Videti, na primer, Džordž Samjueli, „Obezbeđivanje neoslobađajuće presude: zloupotreba iskaza svedoka u Hagu“ u članku Edvarda S. Hermana, urednika, *Masakr u Srebrenici: dokaz, kontekst, politika*.
93. Videti, na primer, Tim Džuda i Danijel Santer, „Kako je video-snimak koji je Srbiju stavio na optuženičku klupu dospao na svetlost dana“, *The Observer*, 5. jun 2005. Iako na kraju taj video-snimak nije prihvaćen kao dokaz na suđenju Miloševiću, Džuda i Santer snimak su nazvali „puškom koja se dimi“ - „konačnim, neoborivim dokazom učešća Srbije u masakru u Srebrenici, kada je ubijeno više od 7.500 bosanskih Muslimana - muškaraca i dečaka“.
94. Izraz „udruženi zločinački poduhvat“ prvi put je upotrebljen od strane Tužilaštva Međunarodnog tribunala za bivšu Jugoslaviju u Inicijalnoj optužnici protiv Slobodana Miloševića u pogledu Hrvatske (IT-01–54, 27. septembar 2001, pasusi 5–9), zatim je proširen na Drugu dopunjenu optužnicu protiv Miloševića koja se odnosi na Kosovo (IT-99–37, 16. oktobar 2001, pasusi 16–18) i, na kraju, treći put se pominje u Inicijalnoj optužnici protiv Miloševića koja se odnosi na Bosnu i Hercegovinu (IT-01–51, 22. novembar 2001, pasusi 5–9).
95. „Tribunal za ratne zločine UN pokrenuo istragu o Kosovu“, Deutsche Presse-Agentur, 10. mart 1998; Filip Šenon, „SAD šalje svoje posrednike za Balkan sa upozorenjem Srbima“, *New York Times*, 9. maj 1998.
96. O skrivenoj pomoći OVK videti, na primer, Tom Voker i Ejdan Laverti, „CIA je pomagala kosovskoj gerilskoj armiji“, *Sunday Times*, 12. mart 2000; Piter Bumont *et al.*, „CIA je stvorila vojsku koja je predvodila pobunu na Balkanu“, *The Observer*, 11. mart 2001, Džejms Bise, „Stvorili smo čudovište“, *Toronto Globe and Mail*, 31. jul 2001.
97. Džordž Robertson, svedočenje pred Izabranim komitetom za odbranu, Donji dom Britanskog parlamenta, 24. mart 1999, pasus 391.

Robertsonove reči su doslovno glasile: „Do Račka početkom ove godine OVK je bila odgovorna za više žrtava na Kosovu nego jugoslovenske vlasti“.

98. Broj 2000 se pominje, na primer, u tekstu „Izmasakrirana tela pronađena nakon srpskog napada“, *New York Times*, 17. januar 1999; Barton Gelman, „SAD i saveznici naredili napad na Srbiju“, *Washington Post*, 24. mart 1999.
99. Kretanja stanovništva na Kosovu, pre i tokom NATO bombardovanja 1999. godine, u korelaciji su, ali ne sa planom etničkog čišćenja i proterivanja već sa strateškim vojnim faktorima, uključujući intenzitet borbenih dejstava, operativno prisustvo OVK na različitim bojištima i relativnu gustinu nacionalnih grupa na područjima zahvaćenim sukobima. Etnički Albanci nisu uniformno napuštali teritoriju 29 opština na Kosovu. Takođe, nisu bili jedini - pripadnici svih etničkih grupa napuštali su područja na kojima su se vodile borbe. Na teritorijama opština u različitim delovima Kosova gde je prisustvo OVK bilo malo, nisu vođene velike borbe pa je i izbeglica bilo malo. To posebno važi za period pre početka NATO bombardovanja 24. marta 1999. godine. Videti izveštaj koji je objavio OEBS, *Kosovo/Kosova: rečeno kako je viđeno, Otkrića o kršenju ljudskih prava Verifikacione misije OEBS za Kosovo od oktobra 1998. do juna 1999*, posebno deo III, poglavlje 14, „Proterivanje“, 146–162, i deo V, „Opštine“, 226–585, http://www.asylumlaw.org/docs/kosovo/osce99_kosovo_asseenastold.pdf. Videti i razmatranje ovih činjenica u delu Noama Čomskog, *Nova generacija povlači crtu: Kosovo, Istočni Timor i standardi Zapada* (Verso, 2000), 114ff. Čomski sažeto daje rad bivšeg izveštača lista *New York Times* Dejvida Bajndera koji „ističe 'zanimljivost' dokumentovanu u izveštaju OEBS-a: 46% Albanaca napustilo je Kosovo tokom bombardovanja, zajedno sa 60% Srba i Crnogoraca. Stoga je proporcionalno više Srba raseljeno tokom bombardovanja, a oni se nisu vratili na Kosovo“ (114). Na kraju, videti svedočenje pokojne britanske novinarko Iv-En Prentis tokom iznošenja dokaza odbrane na suđenju Slobodanu Miloševiću. Upitana da iznese svoje mišljenje zašto je toliko mnogo kosovskih Albanaca napustilo pokrajinu tokom NATO bombardovanja, Prentisova je izjavila: „više puta nam je rečeno da je... običnim civilima – etničkim Albancima... saopšteno da je njihova patriotska dužnost da odu jer ceo svet gleda (na Kosovo)... i da svako ko se ne pridruži egzodusu na neki način ne podržava albansku stvar... Lideri OVK su im rekli da je njihova patriotska dužnost da se pridruže egzodusu, da napuste Kosovo, da budu viđeni kako napuštaju Kosovo“. (Svedočenje Iv-En Prentis, *Tužilac protiv Slobodana Miloševića* (IT-02–54), 3. februar 2006, 47908–47909).